

1. astekips maspeⁱwæ^t xi:n æ:i:nzəbaɪn
2. monvrint of hamars t istablumⁱ gongi:tr
3. tegewerrex spinaz aleⁱ noux maⁱ mitmasins
4. spɔ:ⁱ.ja:i:szɔ:ⁱ.wa:rək //lastox//
5. updaxip kre:gaza vaximalt brɔ:ⁱ.wt
6. datimarmar hedanaspintaⁱ inzanorinaⁱ
7. dæsxi:pæt læktazənlipənæ:f
8. indifabrik ook dar fabrik isnikstæzi:ⁱn
9. humhi:ⁱ of kundage: i hi:ⁱz minkintja
(ke:nt is groter)
10. he:ⁱ-givensfi:ⁱ glo:zali:ⁱ-gle:skes
//bɔ:ⁱ.s// fi:ⁱ poetjes li:ⁱz // Vaak naam
herbergier genoemd)
11. frjɔ:ns tve:ⁱ.kilos. marelⁱ (kika onbek.)
12. ɻæheba mitzave: va dilitaⁱ we:ⁱ n
upxdrunhⁱ
13. he:ⁱ dre:ⁱ gdəmⁱ midənəknipal
14. ikhepsenkni. gəzī:ⁱ.n //ha:jæknijs//
15. vastənð. vant wornifⁱ.metⁱ gavi:ⁱt
16. ikbin of se. ble:ⁱ (eerste waker) dakmihoeli
nime.gog.n bin
17. ikhebstni xædɔ:ⁱ.n hø:ⁱz
18. wi:hedat xædɔ:ⁱ.n-dəndija dito:ⁱ z.nkimpⁱ
19. spin - spinawepa - spinajass. gaⁱ of
raⁱ.gabⁱ (het eerste is ouderwetscher)
20. pæt - mnts - ba:ⁱŋ - bənⁱ.wt. -- wa:ⁱ.i
padastu.l - mhex - mokikfors(t) (mv.
kikforsa) - mepænavlⁱ.gal ook wel vlindaⁱ
21. dike:ⁱl maktda he:ləbul ontfoextⁱ
//dəwə:rəlt//
22. ikalu kræla:ks xe:ⁱva (kralo zijn grote)
23. enða:ⁱ.nt lɔ:ⁱ.t fⁱ.l a:ⁱ w ook a:ⁱ wⁱsxe:ⁱ op
avbre. ka //slo:ⁱ.pə is nieuwer//
24. he:ⁱ (nl. de hond) hedamis mke:ⁱz gab*e*itⁱ
Ook: he:ⁱ izza:ke:ⁱz gab*e*itⁱ (nl. de persoon)
25. grvmawte:ⁱ.t bre:ⁱ ja ste:ⁱ.n- bre:jæ:t- dr
bristⁱ
26. dat stamb*e*.tl stɔ:ⁱ.zr nimeⁱ
27. dijə mins of dijə ke:ⁱl (dit platter) hedanle.vn
azmaprins
28. ly. sifer isni indanhe.mæ:gble:ⁱvr
//lysofers//
29. dæsfolke: indor æ:i:n metame. sta:ⁱnz
dæz.e:ⁱj gewest
30. ikantsⁱ nikumⁱ vrdaklɔ:ⁱ of verax bin
31. dæbe. sti:drinⁱka gern le:ⁱ mæ:ⁱlpap (de
zegeleden maken bezwaar tegen het drinken
van lynzaadmeel)
32. he:ⁱ hanib gonwaraka - he:ⁱ het pe:ⁱ n
indake:ⁱl //kape:ⁱn ook pe:ⁱ n indakop-
ta. nt pe:ⁱ n //
33. stekis maste:ⁱl ondijamb*e*.zam - of
stekim b*e*.zam is endaste:ⁱl (ook mahtim
of dudim b*e*.zam ....)
34. ne:ⁱ.d of ne:ⁱ.ja hi:ⁱz wəⁱ nimeⁱ gake.galt
(is novit gebeurd; vreger is er wel gebengeld)
35. he:ⁱ ikhebu altwe:ⁱ.i he:ⁱz grupⁱ
36. dipe:ⁱ isni re:ⁱp - want do. ræt nogen
witezpitin
37. ɻæze:ⁱnwex nart fölt (= weiland) - nartla:nt
 (= bouwland) - naⁱdawert (uitendijks)
38. ɻæhedimærs fandasa:ta afxhælⁱpa
//upma:ⁱ.hæll
39. he:ⁱ ralat nō:ⁱ.twe:ⁱt brenⁱ
40. ɻistahelaf(t) fandarō:ⁱ.z m hwe:ⁱt
41. damins mafir sanvra: u upkuma
//bæxa:zma:ⁱ
42. indawⁱ.lxwemⁱ isxavⁱ.lək //indaxældəl//
43. he:ⁱ het fⁱ.l protjⁱs - he:ⁱ vylt snt: gosta.zak
//he:ⁱ he:ⁱ protjⁱganuⁱ//
44. we:ⁱ mstodⁱ.r da:hælf fanheba engeli
ook goeli dæ:ndræshelaf
45. hælopistabet uplø:ⁱzr
46. onzamætsaldar idovætasmoder //dik azanbe:ⁱz//

47. *zesprijs wistwistē humahan* // *xawo*
ixən wediŋsxap ongɔ̄.ɔn // *wiwiis wedɔ̄* //
48. *dambō̄.əm kwe.əkər zaldambō̄.əminta*
 // *tis indər = het is gelijk* //
49. *du oerstat fe.nstāt isdixt of tu - du oerstat*
ra.m isdixt (fe.nstāt is zijn buiten-
ra.ma zijn buiten met omlijsting)
50. *tklept vārdəoerstamis - dālətəkerak of*
mis - tlof (vespers worden niet gehouden)
51. *(bet)sprā.ɪ - hikadril - æ.ɪtmaħar stən-*
æ.ɪtspri.ɪ - æ.ɪtbra, jə - klo. ma. kr
en ma.ɪ - mes bə.ka - en botaram smə.ɪə
(en botaram zijn twee plakken - en sne.ɪj of
*sne.j is een plak) // *bvtaz = boter* //*
52. *dirto.ɪw heter hə.ɪc of hə.ɪc offstaknips*
53. *xanvol.dər hedim zesjɔ̄.ɪ (lan) narskol*
łtəgɔ̄.ɔn
54. *ikhebatim afxzo, jə 1mzolo.ɪ lanjat*
wɔ̄.tət tə koməlō̄.ɔp of fitsə
55. *Vɔ̄.ləve.ɪza zidahi.ɪ nif.ɔ̄.ɪl inde.zastre.ɪp* // *81. xənō̄.ɔgə enxənō̄.ɔrə lō̄.ɔp* // *en lō̄.ɔpant*
 56. *erdapota zini fə.ɪ wer̄t* // *kə.ɪsə zijn grize*
met blauwe knullen //
57. *dəsɪx̄.ɔtəl stit of stat fe.ɪdanō̄.ɔva - dan*
hert
58. *imert ixətnox̄ta.ɪt 1mtəka.ɪs*
59. *di kə.ɪs gift xutlx - woſwəl* // *hældə.ɪ* //
60. *he.ɪtrukhet per̄t ondesta.ɪt ook he.ɪ vi:tət*
per̄t be.ɪdesta.ɪt
61. *tukwa. mdaqali of geli hi.ɪ idə.ɪjɔ̄.ɪ*
nadakeromas
62. *dəpor.tə.ɪ zə.ɪ dadonxəli. van he.ɪ volmahtis*
63. *gəzə.ɪ mawəl margazet nɪ.ɪkstegam*
64. *dəzwəl lawa x1ləwelga.ɪw traxkum*
65. *gədəvanda.ɪ nɪkə.ɪs of kə.ɪtə*
66. *E.təz.ɪ okxətən kə.ɪs*
67. *xənamō̄.ɔtə.ɪ iskəpat - he.ɪ kaniwijə.ɪ - he.ɪ*
xit indəmədə. - he.ɪ litinda slō̄.ɪt
68. *tis wa.ɔmgawest vanda. xentizən mó̄.jən*
ɔ.vant // *za.ɪxt* //
69. *daſjyska lapt up blo.ɪta vu:ta*
70. *də.ɪr ixənəmbarst indəkæ.ɪn*
71. *ikwəj datapost anəmbri. f brəxt*
72. *ikhepe.ɪn (i-element zwak) onəthā.ɪt*
73. *ikanmiginestrəpaminsa 1mgɔ̄.ɔn*
74. *nucləsXoftə.ɪt spanowst per̄t firdane.ɪj*
ha.ɪ // dane.ɪj wa.ɪgəl
75. *ikhebəm bitjəkorts van vandama. raga*
af // *van vanda.ɪmida.ɪx af* //
76. *dəzō̄.ɔn vandəkō̄.ɔn iżoksalō̄.ɪt*
xawest // *daſjyv van een ander* //
77. *wita gina wa. gəmə. kə.ɪtawona - anəmbō̄.ɪx*
78. *dirō̄.ɪxa hebə sxa. zəpədo. rəns* // *to. rəns* //
79. *ikxələftər ginwō̄.ɔt fan* // *ginste.ɪk fan-*
nɪ.ɪksfan //
80. *tkintja was dō̄.ɪt vārdəzat kōna of kōndə*
dō̄.ɪpə
81. *xənō̄.ɔgə enxənō̄.ɔrə lō̄.ɔp* // *en lō̄.ɔpant*
ō̄.ɔt //
82. *dar of hə.ɪ doxərtja of derja - of derha*
is mridən man tja of bənəka nort bəs gəgo.ɪn
1mbrumbə.ɪzə təplətər // *da de mə - de*
dochters // *met an haerof gaat men naarde markt* //
83. *də.ɪxənəpət æ.ɪtli.ɪz*
84. *he.ɪ zətə məke.ɪt up - he.ɪ sxektə*
 // *krema - huilen (plat)* // *he.ɪ gre. pəm bə.ɪ*
dəstət ook fe.ɪ da ke.ɪtəl // *sxə.ɪwə - huilen* //
85. *damino zəxənəks æ. ndərs arxəlt engut*
 // *mən ke.ɪtə.ɪkdm* // *geltvry.čəs - pətəs* //
86. *xəvə.ɪgon vāndərst* // *daoramont* // *drə.ɪx* //
87. *diſwəx dra.ɪt - tizənmwəx ook də.ɪlangs*
izət nəm
88. *ikx firdaklə.ɪnajvənəntkə.ɪnatrum*
(tزمالتיא Voor koekjes)

89. dambuk isxestikt inankorst // he. i shapot
 xago. n // he. i do. e t xago. n // inslikha
 90. xamlitja waskort martexuit
 91. indesxa. dy. w of ae. Yta zon ixatet festo
 92. masykt moxu:t knamit
 93. rykis normenhu:t
 94. ikwe. tni warakum motxen xy. ko
 95. anakula of ko. u wa kældæ: tixu:t fætli: a
 96. ikmusæsblut drinxha:mantastarator
 97. ikmusæræt vujat no: binakræ. yj // no:
     dædel kæs. yj //
 98. monbry: r wasmy. t
 99. domelakbu: r of melakvente: r makton
     grö: stærut
 100. dijamelak is dinen zu: r - sty. rdam
     dæme. itærax
 101. wazn dipat inany: r kñavla: of
     volknamaka: of dix ma. r
 102. dærisnicks fan mæzegæ-a) he. i saky: r
     b) tis saky: r xama: kt
 103. he. i kæm nö: e t smeny. tælæ: t
 104. inita. lya ze. inder ba. ragæ divy: r spy. go
     (spa. yg. spe. x. gespe. yg (overgeven) -
     spitsa: speeksel verwijderen - kotsa: overgeven
     (plat)
 105. doeravdage: dæ: r upita dæ: u wa (u-element zwak)
 106. im los. ðm heba: r mænak fandabrax
     afxvor. rr
 107. gæmolens foel iskumarkæ: ko
 108. he. i is fanly: r væ gækumr midenguj of
     dko pætmane. j
 109. oclod. e is yorækt fanly: kæs. ut
     // ænambly: r k//
 110. engato. u wda vro. u w mæ kinma: ja // we. if
     (is plat)
 111. ik hep hi: r graxxa. t martwasxingut
     sæ. t
112. dijambræ. "wa: zet dat noxtady: r is amta
     bræ. "wa: (ze. j is verl. tijd)
 113. barka-ik bark-ge. i barkt- he. i barkt- barkti-
     we. i barka-ik barkt- ge. i barkt- he. i barkt-
     we. i barkt- we. j helzgaba. kr
 114. bija-ik bij- ge. i bit- he. i bit- we. i bija-
     bijawed- ik bø. yj- ik hep xøbø. yj-
     bø. yj ze. j of zæli ok
 115. tiswelenkle: n martistax anguj // anfe. in
     hintja = een teer kindje //
 116. gækant hir a. jørkæ. i gæ optomart
 117. he. i het xæ. t dati amazaldeyka // ame. in
     (i. element zwak) //
 118. domæ. t xæ. t dati gæle. i kaj
 119. dorwæ. ræ væ. if præ. i zæ (præ. zæ is het uw.)
 120. mædæ: r dijanæ. i k ligavølæ. i kals
 121. twot. tæ. ræ zaldæ. læk gæn kæ. oka - thokta'
 122. thø. yj isnoxy. n - tis præ. s xama. dt
 123. — ma. kæsa mit dændojar vanona. i
     // a. i dojæ: //
 124. dabimþæ zaldæ. ræ slæxruja // dasmujalek //
 125. depestö. ræ hegijæwe. in
 126. ons a. "wt hæ. yws is afxabra. nt
 127. dærð. ðm spa. ywt be. i daku ae. ywtæt ae. yjæ: //
 128. da kæsta: loe. j t- onkæs. yws - tue. i kæs. ywzz
 129. da bæris fandakræ. tæ wa. go bæ. ywgædø. r
     fantxæwix // dærdæzwærtæ //
 130. dætre. i dæ. ywtærs kwa. man. bæ. ywtæ
 131. xæhebenam bonten blæ. w gesla. gr
 132. dæs. ws xæmlitjædoen - flæ. w
 133. dæsnoe. yw læk
 134. tizane. "w gæle. yj daku gæzi. on hep // tot
     indæae. ywæxhe. i t//
 135. ni. "wpø. ræt wortns. w anhe. elne. j (i. element
     zwak) stat
 136. du. ðn- ik dy. jæt- ge. i dy. dat- he. i dy. dat- we. i dunat-
     gæli dunat en gæli dunat- xe. dynt- ik de. jæt-
     ge. i de. dat- he. i de. jæt- we. i (i. element zwak) dejanat-
     gæli en gæli de. dat- zæ. i en zæli de. jæt- de. i kæs-
     de. di. stma: en de. i stma: - de. jæt. i en zæli stma: -

137. d¹p²-?p²-d¹?p²k¹e²t²-d²d¹?p²f¹o²n¹t²-d²
solda¹l²

138. d²e²s¹-h¹e²i¹d¹r²s¹-h¹e²i¹h¹e²x¹d¹r²s¹

139. b¹e²i¹nd²(i-element zwak)-ik b¹e²i¹n¹g²e¹b¹e²i¹nt-
h¹e²i¹b¹e²i¹nt-w¹e²i¹b¹e²i¹na en b¹e²i¹nd²-geli h¹e²i¹nt-
z¹e²i¹b¹e²i¹nd²-b¹e²i¹nti-b¹e²i¹nti-ik h¹e²x¹b¹onds

140. Locale Landmaten: nam by. ntar = 1ha - 2ns
ma¹.r²g¹-m ruy

141. Locale Watermonden: d¹w²l¹-d¹m².s¹-d¹n².w¹
of r¹e²i¹ks²wetarijn-d¹n²j¹a wetarijn-d¹a domgraf.
d¹n²ö¹gra²f d¹oze loopt door het broek en vormt
de grens tussen Ewijk en Beuningen - d¹a kink²s
wetarijn-d¹a hukgra²f en d¹a huks² l¹e²gra¹f
zijn in Winssen

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is œ₁.ywk

De inwoners heteren œ₁.ywker - (In Dringen (L.5) komt de familienaam Van Ewijk veel voor, men zegt : van œ₁.ywak)

Geen bijnaam bekend.

Tantál inwoners op 1 jan. 1952. De gemeente œ₁.ywk (3475 inwoners) bestaat uit de dorpen Ewijk ($\pm$ 1800 inv.) en Winssen ($\pm$ 1700 inv.).

Soaltoestand. De voornaamste gedeelten zijn in Ewijk: t¹oersp²-d¹huva²-d¹ve. lyw².
t¹otanda².l¹-d¹narst²-d¹trumpet² - In Winssen: d¹n²huk¹-d¹a plask²-d¹nhos².g¹we²t
(deze ligt binnendijks) - Er zijn geen lokale verschillen in het dialect.

Middelen van bestaan: gemengd bedrijf (landbouw + veeteelt) - fruitteelt - groenten-
teelt. Er zijn in de plaats zelf geen fabrieken. Veel arbeiders gaan naar de fabrieken van Deest
en Nijmegen. Er zijn $\pm$ 600 gezinnen in Ewijk, van 200 hiervan werkt de vader buiten de plaats.

Zeglieden. 1. Petronella Maria Bos; 48 j.; hier geb.; onoorwijzeres; heeft hier
altijd gewoond; V. van Beuningen, M. van Ewijk; praat buiten de school Ewicks.

2. Theodoor Overman; 46 j.; hier geb.; gemeente-secretaris, van 1921-1929 niet in
Ewijk gewoond; V. van Raalte (Dr.), M. van Angeren (Over-Betuwe); praat in Ewijk Ewicks.

3. Johannes Antonius van Afferden; geb. in Afferden (gem. Druten); niet aan Ewijk,
op 12 jarige leeftijd naar Ewijk verhuisd, daarna in Ewijk gewoond; V. en M. van Afferden;
praat gewoonlijk dialect.